

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут агроекології та землеустрою

05-02-113S

СИЛАБУС SYLLABUS	Лісозаповідна справа Forest reserve case	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	ВК.7	
Освітній рівень Level of Education	Магістерський (другий) Master's (second)	
Галузь знань Field of Knowledge	20	Аграрні науки та продовольство Agricultural sciences and food
Спеціальність Field of Study	205	Лісове господарство Forestry
Освітня програма Degree Programme	Лісове господарство Forestry	

РІВНЕ – 2023

Силабус освітньої компоненти «Лісозаповідна справа» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Лісове господарство» спеціальності 205 «Лісове господарство». Рівне. НУВГП. 2023. 12 стор.

ОП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/27247/>

Розробник силабусу:

е-підпис Буднік З.М., к.с.-г.н., доцент кафедри екології, технології захисту навколишнього середовища та лісового господарства

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 15 від “28” серпня 2023 року

Завідувач кафедри:

е-підпис Клименко М.О., доктор сільськогосподарських наук, професор.

Керівник (гарант) ОП:

е-підпис Клименко О.М., доктор сільськогосподарських наук, професор, професор кафедри туризму туризму та готельно-ресторанної справи НУВГП

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ
Протокол № 1 від “29” серпня 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ:

е-підпис Прищепя А.М., доктор сільськогосподарських наук, професор

© НУВГП, 2023

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

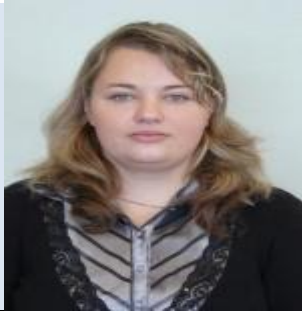
Лісозаповідна справа

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Ступінь вищої освіти	<i>магістр</i>
Освітня програма	<i>Лісове господарство</i>
Спеціальність	<i>205 «Лісове господарство»</i>
Рік навчання, семестр	<i>1 рік навчання, 2 семестр</i>
Кількість кредитів	<i>4 кредитів ЄКТС</i>
Лекції:	<i>20 год. – денна форма 2 год. – заочна форма</i>
Практичні роботи:	<i>20 год. – денна форма 10 год. - заочна форма</i>
Самостійна робота:	<i>80 год – денна форма 108 – заочна форма</i>
Курсова робота:	<i>немає</i>
Форма навчання	<i>денна/заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>залік</i>
Мова викладання	<i>українська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА (ІВ)

Лектор	<i>Буднік Зінаїда Миколаївна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри екології, технології захисту навколишнього середовища та лісового господарства,</i>

Вікіситет	http://surl.li/ldtj
ORCID	https://orcid.org/0000-0002-0579-954X
Як комунікувати	z.m.budnik@nuwm.edu.ua

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Мета та завдання

Метою викладання навчальної дисципліни «Лісозаповідна справа» є розкрити цілісну систему знань із заповідної справи, висвітлити теоретичні основи та практичні уміння і навички, необхідні для організації, функціонування і охорони природно-заповідних об'єктів різних категорій заповідності в Україні.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Лісозаповідна справа» є надання студентам базових знань про теорію і практику формування та функціонування заповідників й інших об'єктів, територій та акваторій, що підлягають особливій охороні з метою підтримки екологічної рівноваги, збереження ландшафтної та біологічної різноманітності в природному та перетвореному середовищі існування людини.

Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів

<https://exam.nuwm.edu.ua>

Компетентності

СК 2. Здатність забезпечувати сталий розвиток лісового господарства

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)*

РН 2. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та іноземною мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій у сфері лісового господарства.

РН 8. Розробляти та вдосконалювати технологічні і виробничі процеси, впроваджувати сучасні цифрові технології.

РН 11. Застосовувати сучасні експериментальні та математичні методи, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач лісового та мисливського господарства.

РН 12. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань та створення нових технологій й продуктів лісового та мисливського господарства та в ширших мультидисциплінарних контекстах.

Структура та зміст освітнього компонента

Лекції – 20/2 год. Практичні 20/10 год. Самостійно робота 80/108 год.

Методи та технології навчання	Лекції, презентації, обговорення, ситуаційні задачі
-------------------------------	---

Засоби навчання	Мультимедійне обладнання, комп'ютерна
-----------------	---------------------------------------

техніка для опрацювання практичних робіт, пошук та аналіз інформації в мережі Інтернет

ЛЕКЦІЙНІ ТА ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Кількість годин,
результати навчання,
література

Зміст тем

Змістовний модуль №1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРИРОДО-ЗАПОВІДНОЇ СПРАВИ

Тема 1. Вступ до дисципліни «Лісозаповідна справа». Мета, завдання, об'єкт і методи заповідної справи.

Лекцій – 2/1 год.
Практ. – 2/2 год.
Сам.роб. - 8/11 год.
РН2, РН8, РН11,
РН12. Література [1-12]

Система «людина-суспільство-природа», її суть та значення. Сучасний кризовий характер компонентів системи. Його причини та наслідки. Концепція стійкого розвитку суспільства та її наукові засади. Вчення акад. В.І. Вернадського про біосферу і ноосферу. Поняття про соціосферу. Проблема збереження біотичного і ландшафтного розмаїття. Заповідання як одна з форм охорони природи. Державна політика України в галузі природо-заповідної справи. Заповідна справа як спеціальна галузь природоохоронних знань. Предмет та об'єкт заповідної справи. Функції, методи та завдання заповідної справи. Сучасні проблеми природоохоронної діяльності на заповідних територіях. Міжнародний аспект заповідної справи.

Тема 2. Історія заповідної справи в Україні та перспективи її розвитку.

Лекцій – 2/0 год.
Практ. – 2/0 год.
Сам.роб. - 8/10 год.
РН2, РН8, РН11,
РН12. Література [1-12]

Основні етапи розвитку заповідної справи в Україні від найдавніших часів до сучасності. Заповідна справа в незалежній Україні. Фундатори заповідної справи в Україні. Головні українські природоохоронні школи, Чинні законодавчі та нормативні документи щодо заповідної справи: міжнародного, державного, регіонального і місцевого рівнів.

Тема 3. Природно-заповідний фонд.

Лекцій – 2/0 год.
Практ. – 2/1 год.
Сам.роб. - 8/10 год.
РН2, РН8, РН11,
РН12. Література [1-12]

Закон України «Про природно-заповідний фонд України» (1992 р.). Загальна характеристика та структура фонду. Категорії та статус природно-заповідних територій та об'єктів. Засоби збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду. Управління в галузі організації, охорони та використання природно-заповідного фонду. Державний та громадський контроль за станом фонду.

Тема 4. Класифікації природоохоронних територій.

Лекцій – 2/0 год.

Поняття про категорії природоохоронних

Практ. – 2/1 год.
Сам.роб. - 8/11 год.
РН2, РН8, РН11,
РН12. Література [1-12]

територій. Функціональна класифікація заповідних об'єктів. Міжнародні класифікації природоохоронних територій. Класифікація природно-заповідного фонду України. Удосконалення категоріальної структури.

Змістовний модуль №2. ПРИКЛАДНІ ОСНОВИ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОЇ СПРАВИ

Тема 5. Природно-заповідні території та об'єкти України різних категорій заповідності.

Лекцій – 2/0 год.
Практ. – 2/0 год.
Сам.роб. - 8/11 год.
РН2, РН8, РН11,
РН12. Література [1-16]

Природні заповідники. їх значення завдання та характеристика. Біосферні заповідники як найбільш охоронна еталонна ділянка біосфери. Мета створення, критерії виділення, функції та завдання біосферних заповідників. Біосферні заповідники України. Національні природні парки та їх типи. Управління природно-заповідними територіями вищої категорії заповідності. Категорії природно-заповідних територій та об'єктів із загальнодержавним (заказники, пам'ятки природи, ботанічні сади, зоологічні парки, дендрологічні парки, парки - пам'ятки садово-паркового призначення) та місцевим (регіональні ландшафтні парки, заповідні урочища) статусом. Функції, завдання та управління територіями та об'єктами різної категорії заповідності.

Тема 6. Порядок створення й оголошення територій та об'єктів природно-заповідного фонду. Нормативно-правові акти діяльності територій та об'єктів фонду.

Лекцій – 2/0 год.
Практ. – 2/2 год.
Сам.роб. - 8/11 год.
РН2, РН8, РН11,
РН12. Література [1-17]

Підготовка і подання клопотань, їх розгляд та прийняття рішень про створення заповідних об'єктів. Фонди об'єктів. Державний кадастр фонду. Нормативно-правові акти регламентації діяльності заповідних територій та об'єктів. Екологічна мережа України. Керівні органи держави в галузі заповідної справи.

Тема 7. Наукова та культурно-просвітницька діяльність заповідних об'єктів.

Лекцій – 2/0 год.
Практ. – 2/0 год.
Сам.роб. - 8/11 год.
РН2, РН8, РН11,
РН12. Література [1-16]

Загальні питання організації наукових досліджень у заповідних об'єктах (заповідниках). Головні напрями природоохоронних досліджень і природоохоронних дій (екологічний, заповідний, соціально-політичний, еколого-освітній, філософський і психологічний аспекти). Природоохоронна й екологічна освіта на базі територій та об'єктів природно-заповідного фонду. Закордонний досвід культурно-просвітницької роботи на територіях та об'єктах фонду.

Тема 8. Природно-заповідний фонд світу. Міжнародна діяльність України в галузі заповідної справи.

Лекцій – 2/0 год.
Практ. – 2/0 год.
Сам.роб. - 8/11 год.
РН2, РН8, РН11,
РН12. Література [1-12]

Сучасні напрямки заповідної справи у світі. Огляд природно-заповідного фонду світу. Державна політика України в контексті світових проблем охорони природи і заповідної справи.

Тема 9. Лісові заповідні території України та їхнє впорядкування

Лекцій – 2/0 год.
Практ. – 2/2 год.
Сам.роб. - 8/11 год.
РН2, РН8, РН11,
РН12. Література [1-12]

Проектування лісовідновних рубок за природною стиглістю лісів. Особливості впорядкування лісів заповідних територій. Суть ґрунтово-типологічного обстеження. Організація ведення лісового господарства в лісопарковій та лісогосподарській госпчастинах зелених зон навколо міст, оздоровчих центрів та лікувальних закладів.

Тема 10. Роль лісових екосистем у формуванні екомережі України

Лекцій – 2/0 год.
Практ. – 2/2 год.
Сам.роб. - 8/11 год.
РН3, РН9, РН12.
Література [1- 17]

Правові засади використання лісових ресурсів України. Структура екомережі території України. Закон України «Про екологічну мережу». Національна екологічна мережа України. Територіальні рівні екомереж

Форми та методи навчання

Проведення лекційних занять передбачає демонстрацію презентацій із відповідним темі заняття теоретичним матеріалом та відео-роликів. Частина лекційного заняття відводиться на діалогові технології, розгляд можливих практичних ситуацій у вигляді кейсових пакетів та дискусію. Здобувачі ВО мають можливість публічного виступу із презентацією лекційного матеріалу. Практичні заняття передбачають виконання завдань за індивідуальними вихідними даними. У контексті практичних робіт застосовуються пошукові інтернет-системи та прикладні комп'ютерні програми Microsoft Excel і Google таблиці. Здобувачі ВО всіх форм навчання мають доступ до навчальних матеріалів, методичного забезпечення та інструкцій щодо самостійного опрацювання тем курсу на платформі Moodle та цифрового репозиторію НУВГП. Здобувачі ВО отримують усі необхідні консультації для демонстрації знань та вмій на наукових конференціях, круглих столах, у публікаціях, аудиторних дискусіях, написанні кваліфікаційної випускової роботи.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

-технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук;
-програмне забезпечення: MS Windows, доступ до Інтернет;
-програмне забезпечення: система дистанційного навчання Moodle.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/ результатів навчання

Для досягнення цілей та завдань курсу здобувачам потрібно засвоїти теоретичний матеріал та здати модульні контролю знань, а також вчасно виконати та захистити практичні роботи. В результаті можна отримати такі обов'язкові бали: – 60 балів - за вчасне виконання і захист практичних робіт та інших поточних завдань

(самостійна робота), що становить поточну складову оцінки; – 40 балів – модульні контролі (20+20). Всього 100 балів. Поточне оцінювання та проведення контрольних заходів у межах курсу відбувається згідно нормативних документів НУВГП: Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (нова редакція) <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>; Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційної комісії <http://ep3.nuwm.edu.ua/8545/>; Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>; Положення про навчально-науковий центр незалежного оцінювання Національного університету водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/4184/>; Наказ ректора НУВГП від 16.09.2019 № 00502 "Про введення в дію нової системи оцінювання навчальних досягнень студентів" <http://nuwm.edu.ua/struktturnipidroz dili/navch-nauk-tsentrnezalezhnoho-otsiniuvanniaznan/dokumenti>; Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>

Поеднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість отримати додаткові бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до підготовки і публікації тез та наукових статей.

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна

1. Попович С. Ю. Природно-заповідна справа: Навчальний посібник. Київ: Арістей, 2007. 480 с.
2. Попович С. Ю., Корінько О. М., Устименко П. М. Заповідне лісознавство. Навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2009. 384 с.
3. Попович С. Ю. Корінько О. М., Клименко Ю. О. Заповідне паркознавство. Навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга
4. Богдан, 2011. 320 с.
5. Лісовий кодекс України: Закон України від 21 січня 1994 року № 3852-XII // Відомості Верховної Ради України. 1994. № 17. Ст. 99.
6. Про природно-заповідний фонд України: Закон України від 16 червня 1992 року № 2456-XII // Відомості Верховної Ради України. 1992. № 34. Ст. 502.
7. Про рослинний світ: Закон України від 09 квітня 1999 року № 591-XIV // Відомості Верховної Ради України. 1999. № 22-23. Ст. 198.
8. Про екологічну мережу України: Закон України від 24 червня 2004 року № 1864-IV // Відомості Верховної Ради України. 2004. № 45. Ст. 502.
9. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року: Закон України від 21 грудня 2010 року № 2818-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. № 26. Ст. 218.
10. Буднік З.М. Роль лісових екосистем у формуванні екомережі в басейні р. Іква. Вісник НУВГП: зб.наук.праць Сільськогосподарські науки. Вип.1(85). Рівне, 2019. С.33–42

11. Борщевська І.М., Ліхо О. А., Буднік З.М., Турчина К. П. Оцінка природно-заповідного фонду Дубенського району Рівненської області. Вісник НУВГП: зб.наук.праць Сільськогосподарські науки. Вип. 4(96). Рівне, 2021. С. 14-27.

Допоміжна

12. Самойленко В.М., Корогода Н.П. Регіональні та локальні екомережі: Підручник. Київ: "ЛОГОС", 2013. 192 с.
13. Клименко М.О., Буднік З.М., Борщевська І.М., Стецюк Л.М. Оцінка стану пам'яток природи Рівненщини. Вісник НУВГП: зб.наук.праць Сільськогосподарські науки. Вип. 2(86). Рівне, 2019. С. 118-126
14. Клименко О.М., Турчина К.П., Буднік З.М., Ярошик О.М. Характеристика лісових ресурсів та природно-заповідного фонду в басейні р. Іква. Збірник статей науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічна наукова діяльність: в концепції сталого розвитку» (м. Житомир, 4 грудня 2018р). Житомир: Вид-во ЕЦ «Укрекобіокон», 2018. С.149-151
15. Давиденко В.М. Заповідна справа: Навчальний посібник для студентів екологічних, біологічних, природничих, лісівничих, агрономічних, зооінженерних факультетів вищих навчальних закладів III, IV рівнів акредитації. Миколаїв: Вид-во МФ НАУКМА, 2001. 140 с.
16. Андрієнко Т.Л., Онищенко В.А., Клестов М.Л. Система категорій природно-заповідного фонду України та питання її оптимізації. Київ: Б.В., 2001. 59 с.
17. Карпюк З. К. Проблеми та перспективи функціонування екологічної мережі. Сучасний екологічний стан та перспективи екологічно безпечного стійкого розвитку Волинської області : кол. моногр. / В. О. Фесюк. С. О. Пугач, А. М. Слащук [та ін.]; за ред. В. О. Фесюка. Київ : ТОВ «ПІДПРИЄМСТВО «ВІ ЕН ЕЙ», 2016. С. 231–276

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Законодавство України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України. Управління відходами. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mepr.gov.ua/timeline/Vidhodi-ta-nebezpechni-rechovini.html>
3. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.libr.rv.ua/>
4. Рівненська централізована бібліотечна система (м. Рівне, вул. Київська, 44).[Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://cbs.rv.ua/> 5. Всі навчально-методичні матеріали (силабус, методичні вказівки,

презентації, контрольні питання) вільно доступні на сторінці навчальної дисципліни в Навчальній платформі НУВ

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Складові навчальної дисципліни сприяють формуванню універсальних, корисних для будь-якого виду діяльності (міжпрофесійних) навичок, які дозволяють швидко адаптуватися до нових умов, змінювати сферу зайнятості, вирішувати нестандартні завдання: - допитливість, ініціативність – під час засвоєння теоретичного матеріалу лекційних занять та самостійної роботи для розширення знань із відповідних тем курсу; - цілеспрямованість, наполегливість – під час виконання практичних робіт, а також індивідуальних завдань для отримання додаткових балів; - адаптивність, командна робота – під час дискусійних обговорень тематичних питань курсу, опрацювання практичних кейсів; - соціальна обізнаність і відповідальність – як результат урахування організаційних вимог курсу, підтримання зворотного зв'язку та вчасного звітування про виконані види діяльності; - критичне мислення, лідерство, креативність – розуміння, аналіз, пошук вирішення актуальних проблем у розрізі дисципліни та висвітлення результатів під час навчальних занять, участі в конференціях і круглих столах та/або наукових публікаціях; - самонавчання для професійного та особистісного зростання – як результат виконання самостійної роботи, в тому числі з електронними навчальними ресурсами та інформаційними базами.

Дедлайни та перескладання

Терміни здачі проміжних контрольних модулів та підсумковий контроль (залік) встановлені згідно Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (нова редакція) <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/> Перездача тестових завдань перевірки засвоєння теоретичного матеріалу здійснюється згідно з правилами ННЦНО та Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/> У разі незгоди здобувача ВО з результатами оцінювання, відповідно до Порядку звернень здобувачів вищої освіти та інших осіб, які навчаються в НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/15467/> , здобувач подає апеляційну скаргу, після чого скликається апеляційна комісія. Організація всіх видів навчальної діяльності в межах курсу проводиться згідно Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/4088/> У випадках виявлення плагіату при виконанні завдання, здобувач не отримує бали і повинен виконати завдання повторно, згідно Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в Національному університеті водного господарства та природокористування (нова редакція) <http://ep3.nuwm.edu.ua/10325>

Неформальна та інформальна освіта (за потреби)

Здобувач має можливість визнання (перезарахування) результатів навчання в розрізі тематики курсу, які він набув у неформальній та інформальній освіті, згідно Положення про неформальну та інформальну освіту в НУВГП <http://nuwm.edu.ua/struktturnipidrozdzili/centr-neformaljnoji->

osviti/dokumenty Відповідна кількість годин може бути зарахована здобувачу в результаті успішного проходження ним відкритого онлайн-курсу з теми дисципліни. Для цього здобувачу необхідно представити підтверджуючий документ (сертифікат) про успішне проходження онлайн курсу.

Правила академічної доброчесності

Організація всіх видів навчальної діяльності в межах курсу проводиться згідно Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/4088/> . У випадках виявлення плагіату при виконанні завдання, здобувач не отримує бали і повинен виконати завдання повторно, згідно Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в Національному університеті водного господарства та природокористування (нова редакція) <http://ep3.nuwm.edu.ua/10325/> . Здобувачі ВО повинні дотримуватися Кодексу честі студентів НУВГП <http://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/vyo/dokumenty> , а викладач Кодексу честі наукових, науково-педагогічних, педагогічних працівників Національного університету водного господарства та природокористування <http://nuwm.edu.ua/struktornipidrozdili/zapobighannja-korupciji/dijalnistj> . Більше матеріалів щодо дотримання принципів академічної доброчесності:- сайт Національного агентства забезпечення якості вищої освіти <https://naqa.gov.ua/> - сторінка НУВГП “Якість освіти” <http://nuwm.edu.ua/sp> .

Вимоги до відвідування

Лекційні та практичні заняття проводяться згідно розкладу в офлайн або онлайн-режимі. Консультації проводяться онлайн-режимі з використанням Google Meet згідно розкладу консультацій, що доступний на сторінці кафедри екології, ТЗНС та ЛГ: <http://nuwm.edu.ua/nni-az/kaf-ecology> . У разі необхідності - у погоджений зі студентами час. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, тощо) навчання може відбуватись в онлайн режимі (змішана форма навчання) за погодженням із викладачем. Здобувачі можуть використовувати мобільні телефони та ноутбуки на заняттях, але виключно в навчальних цілях.

Автор
Доцент

Зінаїда БУДНІК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №1186 від [sDateTime_SignWriteAgree_Last]
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): [oSignECP.sSigner_Sert]
Сертифікат 58E2D9E7F900307B0400000807E2D0054327D00